

2022/2036(INI)

1.12.2022

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

της Επιτροπής Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων

προς την Επιτροπή Εσωτερικής Αγοράς και Προστασίας των Καταναλωτών

σχετικά με την ηλεκτρονική διακυβέρνηση: επιτάχυνση των ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών που στηρίζουν τη λειτουργία της ενιαίας αγοράς (2022/2036(INI))

Συντάκτρια γνωμοδότησης: Maria Grapini

PA_NonLeg

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων καλεί την Επιτροπή Εσωτερικής Αγοράς και Προστασίας των Καταναλωτών, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να συμπεριλάβει στην πρόταση ψηφίσματός της τις ακόλουθες προτάσεις:

1. σημειώνει ότι η ηλεκτρονική διακυβέρνηση έχει τη δυνατότητα να βελτιώσει την ποιότητα, την αποτελεσματικότητα και την προσβασιμότητα των δημόσιων υπηρεσιών και της δημόσιας διοίκησης και, ταυτόχρονα, να αυξήσει τον βαθμό συμμετοχής του κοινού· θεωρεί σημαντικό να πραγματοποιηθεί ένας ψηφιακός μετασχηματισμός που θα αυξήσει τη διαθεσιμότητα διαδικτυακών δημόσιων υπηρεσιών για τη διευκόλυνση και την ενίσχυση των σχέσεων με τους πολίτες, τις επιχειρήσεις, τους εργαζομένους και τις κυβερνήσεις και, παράλληλα, να εξασφαλιστεί η ασφάλειά τους·
2. πιστεύει ακράδαντα ότι η ηλεκτρονική διακυβέρνηση θα πρέπει να συμμορφώνεται με τα θεμελιώδη δικαιώματα, και, ειδικότερα, τα δικαιώματα στην απαγόρευση των διακρίσεων, την ιδιωτική ζωή και την προστασία των δεδομένων, και, ταυτόχρονα, να εξασφαλίζει ότι οι πολίτες θα έχουν τον έλεγχο των προσωπικών δεδομένων τους· ζητεί αυστηρή εποπτεία από τις αρχές προστασίας δεδομένων και κατάλληλη κατάρτιση των δημόσιων λειτουργών· τονίζει ότι οι κυβερνήσεις, οι οποίες χρησιμοποιούν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για την εκπλήρωση των δεσμεύσεών τους για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση, πρέπει να δώσουν το καλό παράδειγμα προωθώντας μια νοοτροπία προστασίας των δεδομένων στα διάφορα τμήματά τους, προκειμένου να δημιουργήσουν εμπιστοσύνη μεταξύ των πολιτών και να τους ενθαρρύνουν να χρησιμοποιούν τις παρεχόμενες υπηρεσίες και τα παρεχόμενα εργαλεία ηλεκτρονικής διακυβέρνησης· καλεί, για τον λόγο αυτό, τις δημόσιες αρχές να στηρίξουν δεόντως τους υπεύθυνους προστασίας δεδομένων τους, παρέχοντας σαφείς και πλήρεις πληροφορίες στους δικτυακούς τόπους τους, και επενδύοντας σε ασφαλείς τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών (ΤΠΕ)·
3. επισημαίνει ότι έχουν συντελεστεί ουσιαστικοί τεχνολογικοί μετασχηματισμοί στις δημόσιες υπηρεσίες με αύξηση των άμεσων επιγραμμικών επικοινωνιών με τους πολίτες της ΕΕ και της χρήσης νέων εργαλείων ΤΠ που αποσκοπούν στη βελτίωση της ποιότητας και του φάσματος των υπηρεσιών που παρέχονται στο κοινό· ζητεί τον εκσυγχρονισμό της δημόσιας διοίκησης με έμφαση στη βελτίωση της αποδοτικότητας, της αποτελεσματικότητας, της ταχύτητας και της ποιότητας των υπηρεσιών που παρέχονται στους πολίτες· καλεί την Επιτροπή να καταστήσει δυνατή την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και επιτυχημένων παραδειγμάτων για την προώθηση της εισαγωγής εργαλείων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης από τα κράτη μέλη·
4. πιστεύει ότι η ευρωπαϊκή ψηφιακή ταυτότητα θα μπορούσε να αποτελέσει εργαλείο για τη διευκόλυνση των υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης· πιστεύει ότι το ευρωπαϊκό πορτοφόλι ψηφιακής ταυτότητας θα πρέπει να βασίζεται σε αρχές όπως η ελαχιστοποίηση των δεδομένων και ο περιορισμός του σκοπού, για να επιτρέψει στους πολίτες να βασίζονται σε υπηρεσίες ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, με πλήρη προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων τους και των δεδομένων τους· καλεί, για τον λόγο αυτό, τα κράτη μέλη να θεσπίσουν διατάξεις για το ευρωπαϊκό πορτοφόλι ψηφιακής ταυτότητας μόλις εγκριθεί το σχετικό πλαίσιο και να ευαισθητοποιήσουν τους πολίτες

τους·

5. υπογραμμίζει ότι η ψηφιακή δημόσια διοίκηση θα πρέπει να είναι διαφανής, υπεύθυνη, συμπεριληπτική και ευπρόσιτη για ανθρώπους με διαφορετικές ανάγκες· υπενθυμίζει ότι οι υπηρεσίες διά ζώσης θα πρέπει να είναι διαθέσιμες ως εναλλακτική λύση ανά πάσα στιγμή για την πρόσβαση σε δημόσιες υπηρεσίες, ιδίως για τα άτομα με αναπηρία και τους ηλικιωμένους, αλλά και για τον μετριασμό των χαμηλών επιπέδων ψηφιακού γραμματισμού και της ανεπαρκούς διαδικτυακής κάλυψης· τονίζει ότι η πρόσβαση σε κρατικές ή άλλες βασικές υπηρεσίες δεν θα πρέπει να περιορίζεται ούτε να παρεμποδίζεται για τους ανθρώπους που δεν χρησιμοποιούν υπηρεσίες ηλεκτρονικής διακυβέρνησης.
6. υπενθυμίζει ότι η ψηφιοποίηση των δημόσιων υπηρεσιών συμβαδίζει με τη διασφάλιση σταθερής και υψηλής ποιότητας κάλυψης δικτύου για όλους τους πολίτες της ΕΕ· καλεί τα κράτη μέλη να δώσουν ιδιαίτερη προσοχή στην ποιότητα των δικτύων, ιδίως στις αγροτικές περιοχές·
7. σημειώνει ότι, σύμφωνα με τον δείκτη ψηφιακής οικονομίας και κοινωνίας για το 2022, μόνο το 54 % των πολιτών της ΕΕ ηλικίας 16-74 ετών διαθέτουν βασικές ψηφιακές δεξιότητες¹· υπενθυμίζει, ωστόσο, ότι η αυτοματοποίηση των διοικητικών διαδικασιών θα μπορούσε να διευκολύνει σημαντικές βελτιώσεις για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις·
8. υπογραμμίζει ότι η ανάπτυξη και η χρήση της τεχνητής νοημοσύνης (TN) στην ηλεκτρονική διακυβέρνηση μπορεί να ενέχει τόσο κινδύνους όσο και πλεονεκτήματα· θεωρεί ότι οι τεχνικές TN αποτελούν επιλογή που μπορεί να βελτιώσει την προσβασιμότητα των δημόσιων υπηρεσιών, όπως μέσω εξελιγμένων chatbots, ή μέσω της παροχής λύσεων σε απειλές, όπως οι κυβερνοεπιθέσεις, για παράδειγμα μέσω του εντοπισμού ανωμαλιών και της διασφάλισης των δεδομένων των πολιτών· εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι η TN θα μπορούσε να ενισχύσει τις υφιστάμενες διακρίσεις, τις ανισότητες και τον κοινωνικό αποκλεισμό και να εντοπίσει ή να ταξινομήσει εσφαλμένα άτομα που ανήκουν σε ορισμένες ομάδες· ζητεί, για τον λόγο αυτό, να θεσπιστούν αποτελεσματικά διορθωτικά μέτρα, σύμφωνα με την επικείμενη πράξη για την τεχνητή νοημοσύνη, συμπεριλαμβανομένων της διενέργειας ελέγχων από ανθρώπους και αποτελεσματικών μηχανισμών υποβολής καταγγελιών, καθώς και διαφάνειας όσον αφορά τη χρήση της TN στην ηλεκτρονική διακυβέρνηση, και, παράλληλα να εξασφαλιστούν η πρόληψη των διακρίσεων λόγω αυτοματοποίησης και η βελτίωση της ποιότητας και της σχεδίασης των συνόλων δεδομένων· τονίζει ότι η μεγαλύτερη ποικιλία στην κωδικοποίηση των επαγγελματών θα επιτρέψει μεγαλύτερη συμμετοχικότητα και καλύτερη εκπροσώπηση των ατόμων στους αλγόριθμους που καταρτίζονται από τους κωδικογράφους· επισημαίνει ότι, σύμφωνα τα δεδομένα του 2017, μόνο το 12 % των ερευνητών στον τομέα της TN στον κόσμο είναι γυναίκες²·

¹ Δείκτης ψηφιακής οικονομίας και κοινωνίας 2022, Πλήρης ευρωπαϊκή ανάλυση, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σ. 20: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/desi>

² Έκθεση — «Algorithmic discrimination in Europe: Challenges and opportunities for gender equality and non-discrimination law» ((Η αλγοριθμική διάκριση στην Ευρώπη: προκλήσεις και ευκαιρίες για τη νομοθεσία για την ισότητα των φύλων και την καταπολέμηση των διακρίσεων), Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Γενική Διεύθυνση Δικαιοσύνης και Καταναλωτών και Ευρωπαϊκό Δίκτυο Νομικών Εμπειρογνομόνων σε θέματα ισότητας των φύλων και καταπολέμησης των διακρίσεων, 10 Μαρτίου 2021, σελ. 88: <https://op.europa.eu/en/publication->

9. ζητεί οι υπηρεσίες ηλεκτρονικής διακυβέρνησης να είναι αξιόπιστες και να υπόκεινται σε πολύ υψηλά πρότυπα ασφάλειας με ανθρώπινη εποπτεία, προκειμένου να αποτρέπονται οι διαρροές δεδομένων, οι παραβιάσεις της ασφάλειας των δεδομένων και η μη εξουσιοδοτημένη και μη αναλογική πρόσβαση σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα· τονίζει ότι η εμπιστοσύνη των πολιτών στην ηλεκτρονική διακυβέρνηση θα οικοδομηθεί μόνο εάν η ΕΕ και τα κράτη μέλη είναι σε θέση να εγγυηθούν την ασφάλεια της επεξεργασίας και της αποθήκευσης δεδομένων· υπενθυμίζει τη σπουδαιότητα της διαφάνειας όσον αφορά τυχόν παραβιάσεις της ασφάλειας των δεδομένων, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη τις απαιτήσεις εθνικής ασφάλειας και δημόσιας τάξης, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679·
10. υπενθυμίζει στα κράτη μέλη και στην Επιτροπή να χρησιμοποιούν μόνο συστήματα ηλεκτρονικής διακυβέρνησης που επεξεργάζονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679, τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1725 και την οδηγία 2002/58/ΕΚ, κατά περίπτωση, δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή στις αρχές της ελαχιστοποίησης των δεδομένων, του περιορισμού του σκοπού και της προστασίας των δεδομένων ήδη από τον σχεδιασμό και εξ ορισμού.
11. τονίζει ότι είναι σημαντική η συνέχιση της εφαρμογής των ευρωπαϊκών πολιτικών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης· καλεί την Επιτροπή να εξετάσει ολόκληρο το φάσμα των προκλήσεων όσον αφορά την προστασία των δεδομένων και τις διακρίσεις όταν προτείνει ένα νέο μακροπρόθεσμο σχέδιο δράσης για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση και στο πλαίσιο της εφαρμογής της ευρωπαϊκής ψηφιακής πυξίδας, ώστε να διασφαλιστεί ότι η σύγχρονη δημόσια διοίκηση είναι κατάλληλη για την ψηφιακή εποχή και ότι το 2030 όλες οι βασικές δημόσιες υπηρεσίες θα είναι διαθέσιμες στο διαδίκτυο στην ΕΕ με ασφαλή και απαλλαγμένο από διακρίσεις τρόπο·

**ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ
ΣΤΗ ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ**

Ημερομηνία έγκρισης	1.12.2022
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+ : 57 - : 4 0 : 0
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Abir Al-Sahlani, Κωνσταντίνος Αρβανίτης, Malik Azmani, Katarina Barley, Pietro Bartolo, Vladimír Bilčík, Karolin Braunsberger-Reinhold, Patrick Breyer, Saskia Bricmont, Joachim Stanisław Brudziński, Patricia Chagnon, Caterina Chinnici, Clare Daly, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Cornelia Ernst, Nicolaus Fest, Sylvie Guillaume, Andrzej Halicki, Evin Incir, Sophia in 't Veld, Patryk Jaki, Marina Kaljurand, Moritz Körner, Alice Kuhnke, Jeroen Lenaers, Juan Fernando López Aguilar, Erik Marquardt, Nadine Morano, Javier Moreno Sánchez, Theresa Muigg, Maite Pagazaurtundúa, Paulo Rangel, Isabel Santos, Birgit Sippel, Vincenzo Sofo, Ramona Strugariu, Yana Toom, Milan Uhrík, Tom Vandendriessche, Jadwiga Wiśniewska, Javier Zarzalejos
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Daniel Freund, Alessandra Mussolini, Róza Thun und Hohenstein, Romana Tomc, Dragoş Tudorache, Tom Vandenkendelaere, Loránt Vincze
Αναπληρωτές (άρθρο 209 παράγραφος 7 του Κανονισμού) παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Pablo Arias Echeverría, Jarosław Duda, Laura Ferrara, Εμμανουήλ Φράγκος, Krzysztof Hetman, Εύα Καϊλή, Ska Keller, Alessandra Moretti, Ljudmila Novak, Andrey Novakov, Christine Schneider, Annie Schreijer-Pierik, Marc Tarabella

ΤΕΛΙΚΗ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ ΜΕ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΚΛΗΣΗ ΣΤΗ ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

57	+
ECR	Joachim Stanisław Brudziński, Εμμανουήλ Φράγκος, Patryk Jaki, Vincenzo Sofo, Jadwiga Wiśniewska
NI	Laura Ferrara
PPE	Pablo Arias Echeverría, Vladimír Bilčík, Karolin Braunsberger-Reinhold, Jarosław Duda, Andrzej Halicki, Krzysztof Hetman, Jeroen Lenaers, Nadine Morano, Alessandra Mussolini, Ljudmila Novak, Andrey Novakov, Paulo Rangel, Christine Schneider, Annie Schreijer-Pierik, Romana Tomc, Tom Vandenkendelaere, Loránt Vincze, Javier Zarzalejos
RENEW	Abir Al-Sahlani, Malik Azmani, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Sophia in 't Veld, Moritz Körner, Maite Pagazaurtundúa, Ramona Strugariu, Róza Thun und Hohenstein, Yana Toom, Dragoş Tudorache
S&D	Katarina Barley, Pietro Bartolo, Caterina Chinnici, Sylvie Guillaume, Evin Incir, Εύα Κατλή, Marina Kaljurand, Juan Fernando López Aguilar, Javier Moreno Sánchez, Alessandra Moretti, Theresa Muigg, Isabel Santos, Birgit Sippel, Marc Tarabella
The Left	Κωνσταντίνος Αρβανίτης, Clare Daly, Cornelia Ernst
VERTS/ALE	Patrick Breyer, Saskia Bricmont, Daniel Freund, Ska Keller, Alice Kuhnke, Erik Marquardt

4	-
ID	Patricia Chagnon, Nicolaus Fest, Tom Vandendriessche
NI	Milan Uhrík

0	0

Υπόμνημα των χρησιμοποιούμενων συμβόλων:

+ : υπέρ

- : κατά

0 : αποχή